

KÉRDÉS – FELELET NÖVÉNYFAJTA -OLTALOM

Magyar Szabadalmi Hivatal
Budapest • 2005

Második, javított kiadás
Összeállította: *dr. Gorkáné Horvai Mária*
ISBN 963 9157 42 2
ISSN 1787-0518
Felelős kiadó: *dr. Bendzsel Miklós*

MSZH – 2005.070

BEVEZETŐ

A növényfajta-oltalmi feladatgyűjtemény tesztkérdések formájában felöleli a szabadalmi törvény növényfajta-oltalomra vonatkozó részének (ötödik rész) lényeges tudnivalóit. A kérdések kitérnek a növényfajta-oltalmi anyagi és eljárási jogra [1995. évi XXXIII. törvény (Szt.)], a növényfajta-oltalmi bejelentés részletes alaki szabályaira [20/2002. (XII. 12.) IM rendelete (AR.)], a Magyar Szabadalmi Hivatal előtti iparjogvédelmi eljárások igazgatási szolgáltatási díjairól szóló rendeletre (DR), továbbá a legfontosabb nemzetközi egyezményekre, úgymint az új növényfajták nemzetközi védelméről szóló UPOV-egyezmény 1991-ben kihirdetett szövege (2002. évi LI. törvény) és a közösségi növényfajta-oltalomról szóló 2100/94/EK rendelet.

A kiadvány felkészíthet nemcsak a középfokú iparjogvédelmi tanfolyam vizsgájára, de haszonnal forgathatják a felsőfokú iparjogvédelmi tanfolyam hallgatói és az egyetemi, főiskolai képzésben résztvevők is. Ezenkívül eredményes lehet a feladatok megoldása mindazok számára, akik egyénileg akarják elsajátítani a szabadalomjogi ismereteket.

A feladatgyűjtemény 50 tesztkérdést tartalmaz. A kérdésekre többnyire négy válaszlehetőség van, amelyek közül általában egy helyes, de lehet több is. A kérdéseket – a téma nehézségére is tekintettel – érdemes nagyon alaposan, figyelmesen átolvasni, és minden részlet ismeretében dönteni.

A kiadvány megoldáskódokat tartalmaz a helyes válaszok és a tudásszint ellenőrzésére.

Abban az esetben, ha a helyes választ nem sikerült eltalálni, a kiadvány második felében található magyarázatok segíthetnek a probléma megoldásában.

A felkészülés során a kérdések zömére adott helyes válasz nemcsak sikeres vizsgát eredményez, de azt is mutatja, hogy az érdeklődő elsajátította mindazokat az ismereteket, ame-

lyek egy növényfajta-oltalom megszerzéséhez, fenntartásához, illetve a növényfajta-oltalmi dokumentumok kutatásához szükségesek.

A felkészüléshez sok sikert kívánunk.

Kérdések

- 1.) **Ki a növényfajta nemesítője?**
 - a) Aki a növényfajta-t termeszt.
 - b) Aki kérte, hogy e minőségében a megadó határozaton a nevét tüntessék fel.
 - c) Akit bírósági ítélet e minőségében helyben hagy.
 - d) Aki a növényfajta-t nemesítette vagy felfedezte és kifejlesztette.

- 2.) **Ki a növényfajta-oltalom jogosultja?**
 - a) Az a nemesítő vagy jogutódja, aki a növényfajta-t korábbi elsőbbséggel jelentette be.
 - b) Az a nemesítő vagy jogutódja, aki a növényfajta-t korábban nemesítette.
 - c) Ha többen közösen nemesítették a növényfajta-t, a nemesítők, illetve jogutódjaik egyenlő arányban jogosultak az oltalomra.
 - d) Ha többen közösen nemesítették a növényfajta-t, az, aki a nemesítés lényegét kitevő alapgondolatot megfogalmazta.

- 3.) **Kit illet meg a szolgálati viszonyban nemesített növényfajta-oltalom?**
 - a) A nemesítőt.
 - b) Azt, akinek a növényfajta hasznosítása, termesztése tevékenységi körébe tartozik.
 - c) A nemesítő jogutódjaként a munkáltatót.
 - d) Azt, akire a nemesítő a jogokat átruházta.

- 4.) **Kit illet meg az alkalmazotti munkaviszonyban nemesített növényfajta-oltalom?**
 - a) Azt, aki a növényfajta-t nemesítette vagy felfedezte és kifejlesztette.

- b) A nemesítő jogutódjaként azt, akinek a nemesített növényfajta hasznosítása, termesztése a tevékenységi körébe tartozik.
- c) A munkáltató jogutódját.
- d) Azt, akinek munkaviszonyból folyó kötelessége, hogy a megnevezett növényfajta nemesítse.

5.) A szolgálati munkaviszonyban nemesített növényfajta-val a nemesítő rendelkezhet, ha

- a) a munkáltató ehhez hozzájárul.
- b) a munkáltató a tudomására hozástól számított 60 napon belül nem nyilatkozik arról, hogy a szolgálati munkaviszonyban nemesített növényfajta igényt tart-e.
- c) a növényfajta nemesítést követően haladéktalanul a munkáltató tudomására hozza.
- d) a növényfajta nemesítése nem munkaviszonyból eredő kötelessége.

6.) Meddig köteles a munkáltató a növényfajta értékesítése esetén a szolgálati munkaviszonyban nemesített növényfajta nemesítőjének nemesítői díjat fizetni?

- a) A végleges növényfajta-oltalom megszűnéséig.
- b) Ha a növényfajta nemesítést, korlátlan ideig.
- c) Ameddig az értékesítés tart, függetlenül attól, hogy a végleges oltalom már megszűnt.
- d) A növényfajta-oltalom díjfizetés elmulasztása miatti megszűnését megállapító határozat jogerőre emelkedéséig.

7.) Eltérhetnek-e a felek a nemesítői díjszerződésre vonatkozó rendelkezésektől különösen hasznosítás és átruházás esetén?

- a) Csak a munkáltató térhet el.
- b) Csak a növényfajta-oltalmat hasznosító társ térhet el.

- c) Csak a nemesítő térhet el.
- d) Igen, de csak egyező akarattal.

8.) Mikor keletkezik az ideiglenes növényfajta-oltalom?

- a) A bejelentés benyújtásával keletkezik.
- b) A bejelentési nap elismerésével keletkezik.
- c) A Szabadalmi Közlöny és Védjegyértesítőben megjelent első adatközléssel.
- d) A közzététellel keletkezik.

9.) Mire nem terjed ki a növényfajta-oltalom jogosultjának a kizárólagos hasznosítási joga?

- a) A növényfajta szaporítóanyagának előállítására.
- b) A növényfajta szaporítóanyagának felhasználásából származó terményre, termékre, ha a jogosultnak nem volt megfelelő lehetősége arra, hogy az említett szaporítóanyaggal, illetve terménnyel kapcsolatban jogait gyakorolja.
- c) A növényfajtaival kapcsolatos kísérleti célú cselekményekre.
- d) A növényfajta országból való kivitelére.

10.) Melyek a növényfajta-oltalom feltételei?

- a) A növényfajta oltalmat kell adni, ha adott genotípusból vagy genotípusok kombinációjából kifejeződőtt jellemzők által meghatározható.
- b) A növényfajta oltalmat kell adni, ha megkülönböztethető, egynemű, állandó és új.
- c) A növényfajta oltalmat kell adni, ha a teljes növény termesztésére alkalmas.
- d) A növényfajta oltalmat kell adni, ha azonosításra alkalmas fajtanévvel látták el, új, megkülönböztethető, egynemű, állandó és a bejelentés megfelel a törvényben megszabott feltételeknek.

11.) A növényfajta megkülönböztethető, ha

- a) az állami elismerés során hivatalos nyilvántartásba vették.
- b) jellemzőit megőrző, szaporításra alkalmas egységet alkot.
- c) adott genotípusból vagy genotípusok kombinációjából kifejeződött jellemzőiben határozottan eltér bármely más, az elsőbbség napján közismert fajtától.
- d) egyedei a szaporítás sajátosságait figyelembe véve, a megkülönböztethetőség vizsgálatánál, illetve a fajtaleírásnál alkalmazott egyéb kifejeződött jellemzőikben azonosak.

12.) A növényfajta egynemű, ha

- a) egyedei – azoknak a változásoknak a figyelembevételével, amelyeknek bekövetkezésére a szaporítás sajátosságai alapján számítani lehet – a megkülönböztethetőség vizsgálatánál alapul vett, illetve a fajtaleírásnál alkalmazott egyéb kifejeződött jellemzőikben azonosak.
- b) egyedei a szaporítás sajátosságait figyelembe véve, a megkülönböztethetőség vizsgálatánál, illetve a fajtaleírásnál alkalmazott egyéb kifejeződött jellemzőikben minden ciklus végén változatlanok maradnak, és szaporításra alkalmas egységet alkotnak.
- c) már növényfajta-oltalom tárgya volt, és mint ilyet hivatalos nyilvántartásba vették, és meghirdették a Szabadalmi Közlöny és Védjegyértesítőben.
- d) a legkisebb besorolású önálló növényrendszertani növénycsoportosítás, függetlenül attól, hogy kielégíti-e az oltalmazhatósági feltételeket.

13.) Állandó a növényfajta, ha

- a) egyedeinek a megkülönböztethetőség vizsgálatánál figyelembe vett, illetve a fajtaleírásnál alkalmazott

egyéb kifejeződött jellemzői ismételt szaporítás után vagy meghatározott szaporítási ciklus esetén minden ilyen ciklus végén változatlanok maradnak.

- b) egyedeit hasznosítás céljából az elsőbbségi napot megelőző hat évnél korábban nem hozták forgalomba.
- c) egyedei egy adott genotípusból vagy genotípusok kombinációjából kifejeződött jellemzőiben határozottan eltérnek bármely más, az elsőbbség napján közismert fajtától.
- d) egyedei a szaporítás sajátosságait figyelembe véve, a megkülönböztethetőség vizsgálatánál, illetve a fajta-leírásnál alkalmazott egyéb kifejeződött jellemzőikben azonosak, és szaporításra alkalmas egységet alkotnak.

14.) Új a növényfajta, ha

- a) a nemesítő jogutódjának a hozzájárulása nélkül a növényfajta szaporítóanyagát eladásra felkínálták, eladták, illetve belföldön az elsőbbségi napot megelőzően egy évnél korábban, szőlő és fa esetében az elsőbbségi napot megelőző hat évnél, más növény esetében négy évnél korábban rendelkeztek vele.
- b) a nemesítő vagy bárki más az ő hozzájárulásával belföldön négy évnél korábban, a növényfajta szaporítóanyagát külföldön hat évnél korábban nem kínálta fel eladásra, illetve nem adta el vagy nem rendelkezett vele.
- c) a nemesítő vagy jogutódja vagy bárki más az ő hozzájárulásával hasznosítás céljából a növényfajta szaporítóanyagát vagy terményét nem adta el, vagy azzal más módon nem rendelkezett: belföldön az elsőbbségi napot megelőző egy évnél korábban, külföldön szőlő és fa esetében az elsőbbségi napot megelőző hat évnél, más növény esetében négy évnél korábban.
- d) a nemesítő vagy jogutódja vagy bárki más az ő hoz-

zájárulásával hasznosítás céljából a növényfajta szaporítóanyagát vagy terményét eladta, vagy azzal más módon rendelkezett: belföldön az elsőbbségi napot megelőző egy évnél korábban, külföldön szülő és fa esetében az elsőbbségi napot megelőző hat évnél, más növény esetében négy évnél korábban.

15.) Mikor *nem* alkalmas azonosításra a fajtanév?

- a) Ha azonos vagy rokon növényfajhoz tartozó, már meglévő növényfajta neve, vagy azzal összetéveszthető.
- b) Ha egyedi, összetéveszthetetlen jellegű megjelölés.
- c) Ha számok és betűk kombinációjából áll.
- d) Ha használata más korábban szerzett jogát sértené.

16.) *Nem* alkalmas azonosításra a fajtanév ha

- a) legfeljebb nyolc karakterből áll.
- b) a növényfajta jellemzőinek, értékének, azonosságának, illetve a nemesítő azonosságának tekintetében megtévesztésre alkalmas vagy összetévesztéshez vezethet.
- c) kizárólag számjegyekből áll, kivéve, ha ez az elterjedt gyakorlat a fajták megjelölésére.
- d) használata nem ütközik a közrendbe vagy közérkölsbe.

17.) Mire *nem* terjed ki a Magyar Szabadalmi Hivatal hatásköre?

- a) A növényfajta-oltalom megadására.
- b) A növényfajta kísérleti vizsgálatának elvégzésére.
- c) A növényfajta-oltalmi bejelentések nyilvántartására.
- d) A növényfajta-oltalom megsemmisítésére.

18.) Mikor kell megfizetni az első évre esedékes fenntartási díjat?

- a) A bejelentés benyújtásakor.

- b) A közzétételtől számított hat hónapos türelmi időn belül.
- c) A megadáskor.
- d) A bejelentés napjának megfelelő naptári napon, utólag.

19.) Közös növényfajta-oltalmi igény esetén

- a) a növényfajta-oltalom jogosultjai kizárólag közösen nyilatkozhatnak a növényfajta-oltalom fenntartásával kapcsolatos kérdésben.
- b) bármelyik jogosult önállóan is felléphet a növényfajta-oltalom fenntartása érdekében.
- c) bármelyik jogosult hasznosítási engedélyt adhat harmadik személynek a növényfajtajogosult-társak hozzájárulása nélkül is.
- e) a növényfajta-oltalom jogosultjait a növényfajta-oltalommal kapcsolatos költségek egyenlő részben terhelik.

20.) Ki követ el növényfajta-oltalom bitorlást?

- a) Aki a megadás napját követő 25 éven belül a növényfajta-oltalom tárgyát kísérleti céllal hasznosítja.
- b) Az a gazdálkodó, aki az oltalom alatt álló növényfajta megvásárolt szaporítóanyagát saját gazdaságában elveti, és a fenntartható termesztés érdekében a kapott terményt korlátozott mennyiségben és értékben, saját gazdaságában ismét elveti.
- c) Aki a növényfajta-oltalom tárgyát magáncélra használja.
- d) Az a gazdálkodó, aki az oltalom alatt álló növényfajta szaporítóanyagát az oltalom jogosultjának engedélye nélkül, azaz jogosulatlanul, gazdasági eredmény érdekében hasznosítja.

- 21.) Az ideiglenes növényfajta-oltalom megszűnik, ha**
- a) a bejelentő a növényfajta-oltalomra növényfajta-oltalmat kap.
 - b) a nemesítő a növényfajta-oltalomról lemond.
 - c) a növényfajta-oltalmi bejelentést jogerősen elutasítják.
 - d) a növényfajta-oltalmat megsemmisítik.
- 22.) Mi a végleges növényfajta-oltalom megszűnésének napja?**
- a) A bejelentést véglegesen elutasító határozat napja.
 - b) Az oltalmi idő lejártának napja.
 - c) A növényfajta-oltalom megsemmisítésének napja.
 - d) Az oltalmi idő lejártát követő nap.
- 23.) Meddig kérhető a növényfajta-oltalom újra érvénybe helyezése?**
- a) Az oltalmi idő lejártáig.
 - b) A türelmi idő leteltét követő hat hónapon belül.
 - c) A megszűnést megállapító határozat kézhezvételéig.
 - d) A türelmi idő leteltét követő három hónapon belül.
- 24.) Legalább kinek kell hozzájárulnia ahhoz, hogy a növényfajta-jogosult lemondjon a növényfajta-oltalomról?**
- a) Szolgálati viszonyban nemesített növényfajta esetében valamennyi nemesítőnek.
 - b) A képviselőnek.
 - c) A közreműködőnek.
 - d) A szabadalmi lajstromba bejegyzett hasznosítóknak.
- 25.) Az alábbi okok közül melyik *nem* jogalap a növényfajta-oltalom megsemmisítésére?**
- a) A növényfajta-oltalom tárgya az elsőbbség napján nem felelt meg az újdonság követelményének.
 - b) A növényfajta nem volt megkülönböztethető az elsőbbség napján.
 - c) Nem nyújtották be a hasznosítási szerződést.
 - d) A növényfajta-oltalmat nem annak adták meg, akit megillet.

- 26.) Melyik érdemi határozat az alább felsoroltak közül?**
- a) A határidő-hosszabbítás engedélyezése.
 - b) A szabadalmi bejelentés elutasítása.
 - c) A jogutódlás tudomásul vétele.
 - d) A közzététel.
- 27.) Mennyi határidőt kell az ügyfél részére kitűzni hiánypótlásra vagy nyilatkozattételre, ha a törvény nem állapít meg konkrét határidőt?**
- a) 15 napot a határozat kézhezvételétől számítva.
 - b) Legalább két hónapot.
 - c) Legalább harminc napot.
 - d) Hat hónapot.
- 28.) Mikor van lehetőség a határidő meghosszabbítására?**
- a) Csak a törvény által meghatározott határidő esetében.
 - b) Ha a törvény nem állapít meg határidőt, a hiánypótlási vagy nyilatkozattételi határidő lejárta előtt.
 - c) Ha a törvény nem állapít meg határidőt, és a hosszabbítási kérelmet legkésőbb a hiánypótlási vagy nyilatkozattételi határidő lejárta után 60 nappal előterjesztik.
 - d) Ha a határidő-hosszabbítási kérelmet a törvény által meghatározott határidőn belül előterjesztik.
- 29.) Melyik esetben van az igazolás kizárva növényfajta-oltalmi ügyekben?**
- a) A törvényben rögzített határidők elmulasztása esetén.
 - b) Az ügyfélnek később jutott tudomása a mulasztás.
 - c) A növényfajta-oltalmi bejelentés benyújtásának a napján igényelhető elsőbbségi nyilatkozat előterjesztésére elsőbbség érvényesítésére megszabott határidők elmulasztása esetén.
 - d) A felhívásra adott többszöri határidő-hosszabbításban kitűzött legutolsó határidő elmulasztása esetén.

- 30.) Köteles-e a bejelentő növényfajta-oltalmi ügyben szabadalmi ügyvivőt vagy ügyvédet a képviseletével megbízni?**
- a) Igen, a Magyar Szabadalmi Hivatal előtt folyó eljárásban képviselő nélkül nem lehet eljárni.
 - b) Külföldi személy köteles a Magyar Szabadalmi Hivatal hatáskörébe tartozó valamennyi növényfajta-oltalmi ügyben szabadalmi ügyvivőt vagy ügyvédet a képviseletével megbízni.
 - c) Nem, a bejelentő csak saját maga járhat el a saját ügyében.
 - d) Nem, a bejelentő üzletszerűen bárkit megbízhat az-
zal, hogy a Magyar Szabadalmi Hivatal előtti eljárásban képviselje.
- 31.) Ki tekintheti meg a növényfajta-oltalmi bejelentést a közzétételig?**
- a) A bejelentő, a nemesítő, a képviselő, a szakértő és a vizsgáló szerv.
 - b) Bárki, az adatközlés után bárki megtekintheti az iratokat.
 - c) Csak a Magyar Szabadalmi Hivatal munkatársai.
 - d) Csak a bejelentő, a nemesítő, a képviselő, és az a személy, aki a növényfajta-oltalmat hasznosítani akarja.
- 32.) Milyen iratokat *nem* lehet a közzétételt követően sem megtekinteni?**
- a) A bejelentési kérelmet.
 - b) Az eljárás során benyújtott képviseleti meghatalmazást.
 - c) Jogutódlás esetén a jogelőd adatait tartalmazó iratokat.
 - d) A határozatok tervezeteit.

- 33.) Hová kell benyújtani a bejelentést a növényfajta-oltalom megadására irányuló eljárás megindításához?**
- a) A Magyar Szabadalmi Hivatalhoz.
 - b) A Fővárosi Bírósághoz.
 - c) Szolgálati bejelentés esetén a munkáltatóhoz.
 - d) A Fővárosi Bírósághoz vagy a Magyar Szabadalmi Hivatalhoz.
- 34.) A bejelentési nap elismeréséhez mit *NEM* kell tartalmaznia a szabadalmi bejelentésnek?**
- a) Utalást a növényfajta-oltalom iránti igényre.
 - b) Ideiglenes fajtanévet.
 - c) Végleges fajtaleírást.
 - d) A bejelentő azonosítására alkalmas adatokat.
- 35.) A növényfajta-oltalmi bejelentés napja – ha a bejelentés a bejelentési nap elismeréséhez szükséges feltételeknek egyébként megfelel – az a nap,**
- a) amikor a bejelentést postára adták.
 - b) amelyet a bejelentő a beadványán feltüntetett.
 - c) amikor a bejelentés a Magyar Szabadalmi Hivatalhoz beérkezett.
 - d) amikor a bejelentő a növényfajtát forgalomba hozta.
- 36.) A bejelentés benyújtását követő vizsgálat mire terjed ki?**
- a) A bejelentés megfelel-e az alaki követelményeknek.
 - b) Megfizették-e a bejelentési díjat.
 - c) A bejelentés megfelel-e a bejelentési nap elismeréséhez előírt feltételeknek.
 - d) Tartalmaz-e a bejelentés képviselési meghatalmazást.
- 37.) Mi a Magyar Szabadalmi Hivatal teendője, ha a bejelentési nap nem ismerhető el?**
- a) A bejelentést el kell utasítania.

- b) Tájékoztatnia kell a bejelentőt, hogy a beadványt nem lehet növényfajta-oltalmi bejelentésnek tekinteni.
- c) Értesítenie kell a bejelentőt arról, hogy a Magyar Szabadalmi Hivatal nem ismerte el a bejelentési napot.
- d) A bejelentőt fel kell hívni a hiányok harminc napon belül történő pótlására.

38.) Mit *nem* kell tartalmaznia a bejelentési kérelemnek?

- a) A növényfajta-oltalom megadására irányuló kérelmet.
- b) Nyilatkozatot arról, hogy a bejelentő a növényfajta nemesítője vagy annak jogutódja.
- c) A nemesítő foglalkozását.
- d) A bejelentő nevét és címét.

39.) Mikor kerül sor a növényfajta-oltalmi bejelentés közzétételére?

- a) Az elsőbbség napjától számított tizennyolc hónap elteltével.
- b) A bejelentés napjától számított tizennyolc hónap elteltével.
- c) Az elsőbbség napjától számított tizenkét hónap elteltével.
- d) A bejelentés napjától számított tizenkét hónap elteltével.

40.) Ki tehet észrevételt a közzétett növényfajta-oltalmi bejelentéssel kapcsolatban?

- a) Aki attól tart, hogy ellene növényfajta-oltalom bitorlása miatt pert indítanak.
- b) Aki attól tart, hogy a növényfajta-oltalmi bejelentés tárgya konkurenciát jelenthet a piacon.
- c) Akinek hasonló tárgyú növényfajta-oltalma van.
- d) Bárki.

- 41.) Milyen esetben nem kell visszavontnak tekinteni a bejelentést?**
- a) Ha a bejelentési nap elismerésének feltételeit felhívásra sem teljesítették.
 - b) Ha a bejelentési és kutatási díjat határidőben nem fizették meg.
 - c) Ha a hiánypótlási felhívásra határidőben nem válaszoltak.
 - d) Ha a növényfajta fajtanévét megváltoztatták.
- 42.) Milyen esetben szűnik meg az ideiglenes oltalom?**
- a) Ha a bejelentési és kutatási díjat határidőben nem rótták le.
 - b) Ha a fenntartási díjat a türelmi időn belül sem fizették meg.
 - c) Ha a bejelentő a közzététel elhalasztását kéri.
 - d) Ha az elsőbbségi iratot határidőben nem nyújtották be.
- 43.) Mire *nem* terjed ki az érdemi vizsgálat a felsoroltak közül?**
- a) Megkülönböztethető, egynemű és állandó-e a növényfajta?
 - b) Új-e a növényfajta?
 - c) Hordoz-e gazdasági értékeket a növényfajta?
 - d) Azonosításra alkalmas fajtanévvel látták-e el a növényfajtat?
- 44.) Melyik ok *nem* szolgálhat alapel a növényfajta-oltalom megsemmisítéséhez?**
- a) A növényfajta bejelentésekor nem felelt meg az újdonság követelményének.
 - b) A növényfajta bejelentésekor nem felelt meg a megkülönböztethetőség követelményének.

- c) A növényfajta-oltalmat nem annak adták, akit az a törvény szerint megillet.
- d) A növényfajta fajtaneve nem alkalmas az azonosításra.

45.) Ki viseli a növényfajta-oltalom megsemmisítési eljárásának költségeit?

- a) A vesztes fél.
- b) A nyertes fél.
- c) Minden esetben a kérelmező.
- d) A Magyar Szabadalmi Hivatal dönt a költségviselőről.

46.) Mikortól szűnik meg az oltalom a növényfajta-oltalom megszüntetése esetén?

- a) A megszüntetésre irányuló eljárás megindításának napjára visszaható hatállyal.
- b) A megszüntető határozat jogerőre emelkedésének napjától.
- c) A növényfajta-oltalom bejelentésének a napjától.
- d) A növényfajta-oltalom megadásának a napjától.

47.) Mikortól hatályos Magyarországon a közösségi növényfajta-oltalom?

- a) A közösségi növényfajta-oltalom megadásának napjától.
- b) A közösségi növényfajta-oltalom bejelentésének napjától.
- c) Magyarország Európai Unióhoz történt csatlakozása napjától.
- d) A Magyarországon történt forgalomba hozatal napjától.

- 48.) Ki kérheti a Magyar Szabadalmi Hivatal határozatának megváltoztatását?**
- a) Aki a Magyar Szabadalmi Hivatal előtt folyó eljárásban ügyfélként részt vett.
 - b) Bárki.
 - c) Az, akinek gazdasági érdeke fűződik a határozat megváltoztatásához.
 - d) Aki észrevételt tett az eljárás folyamán.
- 49.) Melyik bíróság hatáskörébe és kizárólagos illetékessége alá tartozik a Magyar Szabadalmi Hivatal határozatának megváltoztatására irányuló eljárás?**
- a) Megyei bíróság.
 - b) Kerületi bíróság.
 - c) Fővárosi Bíróság.
 - d) Legfelsőbb Bíróság.
- 50.) Mit követelhet növényfajta-oltalom jogosultja a bitorlóval szemben?**
- a) A növényfajta-oltalom tárgyát jogosulatlanul tovább ne nemesítse.
 - b) Követelheti a növényfajta-oltalom bitorlásával elért gazdagodás visszatérítését.
 - c) Követelheti, hogy ne ültesse el a növényfajta-oltalom alatt álló növényfajta szaporítóanyagát saját gazdaságában saját használatra.
 - d) Követelheti, hogy a növényfajta-oltalom alatt álló növényfajta a gazdasági tevékenység körén kívüli eső tevékenység során ne használja.

- 51.) Mit tesz a Magyar Szabadalmi Hivatal akkor, ha a nemzeti növényfajta-oltalom megadásakor az adott növényfajta közösségi növényfajta-oltalommal is rendelkezik?**
- a) Megadja a nemzeti növényfajta-oltalmat, és tájékoztatja a bejelentőt az esedékes fenntartási díjak befizetésének ütemezéséről.
 - b) Hatálytalanítja a közösségi növényfajta-oltalmat.
 - c) Megadja a nemzeti növényfajta-oltalmat, egyben hatálytalanítja is azt megjelölve indoklásában az érvényes közösségi növényfajta-oltalom lajstromszámát.
 - d) Nem adja meg a nemzeti növényfajta-oltalmat, hiszen a közösségi növényfajta-oltalom úgyszólván érvényes az Unió valamennyi tagállamára, beleértve hazánkat is.

Megoldások

1. d	27. c
2. a	28. b
3. c	29. c
4. a	30. b
5. a	31. a
6. a	32. d
7. d	33. a
8. d	34. c
9. c	35. c
10. d	36. c
11. c	37. d
12. a	38. c
13. a	39. a
14. c	40. d
15. a, d	41. d
16. b, c	42. b
17. b	43. c
18. b	44. d
19. b	45. a
20. d	46. a
21. c	47. c
22. d	48. a
23. d	49. c
24. d	50. b
25. c	51. c
26. b	

1.d) Nemesítő az, aki a növényfajtát nemesítette vagy felfedezte és kifejlesztette. Más szavakkal nemesítő az lehet, aki a növényfajtát hagyományos módon nemesítéssel hozta létre, valamint aki egy természetben előforduló, általa vagy más által felfedezett fajtából fejlesztett ki egy új fajtát. E két eset magában foglalja mind a lényegében biológiai eljárással, azaz tipikusan keresztezéssel és/vagy szelekcióval, mind a géntechnológiai módosítással, a molekuláris biológia segítségével történő kifejlesztést. A megfogalmazás egyértelműen kizárja, hogy a növényfajta pusztán felfedezése önmagában a növényfajta-oltalmi igényt megalapozhassa.

Amíg jogerős bírósági ítélet mást nem állapít meg, azt a személyt kell nemesítőnek tekinteni, aki az elismert bejelentési napon benyújtott bejelentésben nemesítőként szerepel, tehát a nemesítő csak természetes személy lehet.

A nemesítőt megilleti az a jog, hogy a növényfajta-oltalmi iratok őt e minőségében feltüntessék.

2.a) Amíg jogerős bírósági ítélet vagy hatósági határozat mást nem állapít meg, azt a természetes, vagy jogi személyt kell a növényfajta-oltalmi igény igényjogosultjának tekinteni, aki a növényfajtát a Magyar Szabadalmi Hivatalhoz korábbi elsőbbséggel jelentette be. Fontos megjegyeznünk, hogy bejelentés nélkül nem lehet oltalmat szerezni.

A növényfajta-oltalom a nemesítőt vagy jogutódját illeti meg. A nemesítő jogutódja lehet egyrészt szerződéses úton (az igényjogosultság átruházásával) vagy törvényes jogutódlás alapján (az igényjogosultság átszállásával, öröklés útján) jogosultságot szerző személy.

3.c) Szolgálati munkaviszonyban nemesített növényfajta annak a nemesítőnek a növényfajtája, akinek munkaviszonyból folyó kötelessége, hogy a bejelentésben megne-

vezett növényfajta nemessége vagy kifejléssége. A szolgálati munkaviszonyban nemességet kapott növényfajta a növényfajta-oltalom a nemességet adó jogutódjaként a munkáltatót illeti meg.

- 4.a)** Alkalmazotti viszonyban nemességet kapott növényfajta annak a nemességet adó növényfajta, aki olyan növényfajta nemességet kapott – anélkül, hogy ez munkaviszonyból eredő kötelessége lenne –, amelynek hasznosítása, termesztése munkáltatója tevékenységi körébe tartozik.

Az alkalmazotti munkaviszonyban nemességet kapott növényfajta a növényfajta-oltalom a nemességet adó, azaz azt a természetes személyt illeti meg, aki a növényfajta nemességet adta.

A munkáltatót – nem kizárólagos – hasznosítási jog illeti meg, mely a munkáltató megszűnése vagy szervezeti egységének a kiválása esetén a jogutódra száll át.

- 5.a)** A nemességet adó köteles a szolgálati munkaviszonyban nemességet kapott növényfajta a nemességet követően haladéktalanul a munkáltató tudomására hozni, aki a tudomására hozás napjától számított 90 napon belül nyilatkozhat arról, hogy a szolgálati munkaviszonyban nemességet kapott növényfajta igényt tart-e. Amennyiben e nyilatkozat megtételét 90 napon belül elmulasztja, illetve ha ehhez hozzájárul, a szolgálati munkaviszonyban nemességet kapott növényfajta a nemességet rendelkezik.

- 6.a)** A szolgálati munkaviszonyban nemességet kapott növényfajta értékesítése esetén a nemességet adó nemességet adó díj illeti meg, ha a nemességet kapott növényfajta oltalom védi, az értékesítés megkezdésétől a végleges növényfajta-oltalom megszűnéséig. Azaz a bejelentés napjától kezdve mindaddig, amíg a megadás napjától számított 25 év, szőlők és fák esetében 30 év le nem telik. Ha a növényfajta-oltalom a

munkáltató lemondása vagy a fenntartási díjfizetés elmulasztása miatt szűnt meg, akkor az értékesítés megkezdésétől addig az időpontig, amíg az oltalom lejárat miatt szűnt volna meg.

Magyarországon az Európai Unióhoz történt csatlakozását követően (2004. 05. 01.) az érvényes közösségi növényfajta-oltalommal (2100/94/EK) rendelkező növényfajtáknál nemesítői díj csak a csatlakozás napjától érvényesíthető.

- 7.d)** A nemesítő díjazására a munkáltatóval, közös növényfajta-oltalom esetén pedig a növényfajtaoltalom-jogosult hasznosító társsal, illetve a jogszerzővel kötött szerződése az irányadó. A díjszerződések polgári jogi besorolása következtében egyrészt egyező akarral eltérhetnek, különösen a hasznosítás ellenében járó nemesítői díj megállapítása tárgyában, melyet a nemesítő részére a növényfajta-oltalmi licencszerződés alapján a növényfajta hasznosítása fejében a munkáltatónak, illetve a hasznosító társnak fizetnie kellene; továbbá a hasznosítás engedélyezése, illetve a növényfajta-oltalom átruházása esetén, annak ellenértékével, vagy a hasznosítás ellenérték nélküli engedélyezése esetén, illetve az ingyenes átruházásból származó gazdasági előnnyel arányosan kellene fizetnie; másrészt olyan nemesítői díjszerződések kötését is lehetővé teszi, melyben meghatározott összegű díjat állapítanak meg a nemesítő jövőben nemesítésre, illetve értékesítésre kerülő növényfajtaival kapcsolatban (kockázatmegosztásra irányuló díjszerződés). (Megállapította a 2001. évi XLVIII. tv. 67. §-a; hatályos: 2002. 01. 01-től).
- 8.d)** A növényfajta-oltalom a bejelentés közzétételével keletkezik, az oltalom hatálya visszahat a bejelentés napjára. A közzététellel keletkező oltalom ideiglenes. (Véglegesé akkor válik, ha a bejelentő a növényfajta-oltalmat kap.)

9.c) A növényfajta-oltalom alapján az oltalom jogosultjának kizárólagos joga van a növényfajta hasznosítására. A kizárólagos hasznosítási jog alapján a jogosult bárkivel szemben felléphet, aki engedélye nélkül az oltalom alatt álló növényfajta szaporítóanyagát előállítja vagy újból előállítja, többszörözi, szaporítás céljából előkészíti, forgalomba hozatalra ajánlja, forgalomba hozza, az országból kiviszi vagy az országba behozza, továbbá az előbb említettek céljából raktáron tartja. Felléphet továbbá a jogosulatlan felhasználásból előállított termény, termék előállítójával, forgalmazójával szemben, valamint az oltalom alatt álló fajtaból lényegében származtatással előállított növényfajta hasznosítójával, forgalmazójával szemben.

A kizárólagos hasznosítási jog nem terjed ki ugyanakkor a magánhasználat céljából végzett, illetve a gazdasági tevékenység körén kívül eső cselekményekre, a növényfajttal kapcsolatos kísérleti célú cselekményekre, olyan cselekményekre, amelyeket további fajták nemesítése céljából végeznek, valamint a betakarításból származó, a gazdálkodó saját gazdaságában szaporítás céljából történő felhasználásra (farmerprivilegium). Ez a gazdálkodói előjog csak a 2100/94/EK rendelet 14. cikkelyében nevesített fajtákra alkalmazható. Csak meghatározott feltételekkel, meghatározott díjazás ellenében és hatékony ellenőrzési rendszer keretében élhet a gazdálkodó a kedvezménnyel. A jogszabály kizárja privilegium gyakorlását a hibridekre és a szintetikus fajtákra.

10.d) A növényfajttára oltalmat kell adni, ha megkülönböztethető, egynemű, állandó, új, azonosításra alkalmas fajtanévvel látták el, és a növényfajta bejelentése megfelel az Szt.-ben meghatározott további feltételeknek. A megkülönböztethetőség, egyneműség és állandóság biológiai,

míg az újdonság és az azonosításra alkalmas fajtanév vizsgálata jogi természetű feladat. A további feltételeknek való megfelelés alatt többnyire az alaki előírásokat (AR) és az iparjogvédelmi igazgatási szolgáltatási díjakra vonatkozó szabályokat (DR) kell érteni.

- 11.c)** A növényfajta megkülönböztethető, ha adott genotípusból vagy genotípusok kombinációjából kifejeződött jellemzőiben határozottan eltér bármely más, az elsőbség napján közismert fajtától. Valamely növényfajta a bejelentése napjától közismert, különösen akkor, ha már növényfajta-oltalomra vonatkozó hivatalos nyilvántartásba vették, illetve növényfajta-oltalom megadására vagy állami elismerés céljából bejelentést nyújtottak be, feltéve, hogy a bejelentés a növényfajta-oltalom megadását vagy a fajtának a hivatalos nyilvántartásba történő bejegyzését eredményezi.

A megkülönböztethetőség vizsgálatakor számításba vett jellemzők ideálisan függetlenek a környezet hatásától, és lehetővé teszik a szóban forgó faj fajtáinak könnyű és egyértelmű leírását, akár a megfigyelés, akár a mérés tekintetében.

A megkülönböztethetőséget mindig a vizsgált fajtához legjobban hasonlító fajta vonatkozásában kell megállapítani, az azonos tulajdonság eltérő kifejeződési fokozata alapján.

A két fajta közti különbséget a biometriai adatok statisztikai feldolgozásán alapuló számításokkal kell alátámasztani. A megkülönböztető tulajdonságoknak – a vizsgált állományra nézve – egyneműeknek és a továbbiakban állandónak kell lenni. A c) válasz közel azonos az egyneműség definíciójával.

Amennyiben a növényfajta-nemesítés eredményeként géntechnológiával módosított növényfajta oltalmát kéri a bejelentő, úgy a fajtának, DUS vizsgálatát megelő-

zően, rendelkeznie kell a külön jogszabály [1/1999.(I. 14.) FVM rendelet] alapján kiadott géntechnológiai kibocsátási engedéllyel.

- 12.a)** A növényfajta egynemű, ha egyedei – azoknak a változóknak a figyelembevételével, amelyeknek bekövetkezésére a szaporítás sajátosságai alapján számítani lehet – a megkülönböztethetőség vizsgálatánál alapul vett, illetve a fajtaleírásnál alkalmazott egyéb kifejeződött jellemzőikben azonosak. Az egyneműség helyett szakemberek használják az egyöntetűség, illetve a homogenitás vagy egységesség megnevezést is.

Az egyneműségi feltétel nem abszolút követelmény. Az egyneműnek tekintett fajtáknál a szaporítás sajátosságai-ból adódó eltérő típusoknak, és a termékenyülési viszonyoktól függő változatoknak olyan alacsony gyakoriságúnak kell lenni, amely lehetővé teszi a megkülönböztethetőség pontos megállapítását. A vegetatív módon szaporított, illetve kizárólag önbeporzó fajták esetében csekély számú lehet az eltérő (aberráns) növény. Az idegen termékenyülő, keresztezett növényfajták – beleértve a szintetikus fajtákat is – általában nagyobb változatosságot mutatnak, mint az öntermékenyülő és a vegetatív úton szaporított fajták. Ezért csak relatív tűréshatárok használhatók az ismert hasonlító fajtához történő viszonyítás alapján. A vizsgált fajtán belül az eltérő egyedek száma szignifikánsan nem haladhatja meg azt az egyedszámot, amely a már ismert összehasonlító fajtánál előfordul.

Hibrid fajták esetében az egyneműség vizsgálata a szülővonalakra terjed ki. A b) válasz közel azonos az állandóság definíciójával.

- 13.a)** Állandó a növényfajta, ha egyedeinek a megkülönböztethetőség vizsgálatánál figyelembe vett, illetve a fajtaleírásnál alkalmazott egyéb kifejeződött jellemzői ismételt szá-

porítás után, vagy, meghatározott szaporítási ciklus esetén, minden ilyen ciklus végén változatlanok maradnak. Az állandóság vizsgálata során a bejelentéskor benyújtott szaporítóanyag, vetőmag egy részét tartós tárolóba helyezik, majd a vizsgálat éveiben frissen termelt, utolsó szaporulati fokú vetőmagokat a tartósan tárolt vetőmagokkal együtt elvetik. A növényfajta egyedeinek a tulajdonságait összehasonlítva megállapítják, hogy az ismételt szaporítás után, illetve a szaporítási ciklus végén a megkülönböztető tulajdonságok azonosak-e a vizsgálatra eredetileg benyújtott szaporítóanyagból származó növények tulajdonságaival, azaz a fajta jellemzői állandósultak-e. Hibrid fajták esetében az állandóság vizsgálata a szülővonalakra terjed ki.

A b) és c) válaszok között nincs elfogadható definíció egyik oltalmazhatósági feltételre sem.

- 14.c)** Új a növényfajta, ha a nemesítő vagy jogutódja, vagy bárki más az ő hozzájárulásával hasznosítás céljából a növényfajta szaporítóanyagát vagy terményét nem adta el, vagy azzal más módon nem rendelkezett, belföldön az elsőbbségi napot megelőző egy évnél korábban, külföldön szőlő és fa esetében az elsőbbségi napot megelőző hat évnél, más növény esetében négy évnél korábban. Az újdonság megállapítása lényegében jogi feladat, tartalmában jelentősen különbözik a szabadalmi jogban található újdonság feltételétől. A Magyar Szabadalmi Hivatal a növényfajta újdonságát a bejelentőnek a törvényben meghatározott kritériumokra kiterjedő nyilatkozata alapján állapítja meg, Az újdonság feltételének lényege abban áll, hogy a nemesítő vagy jogutódja azt követően, hogy a növényfajta a törvényben előírt módon a köz számára belföldön vagy külföldön hozzáférhetővé tette, például eladta, benyújtott-e meghatározott időn belül növényfajta-oltalmi bejelentést.

Az újdonságrontó hatású cselekmények körében a növényfajta eladása vehető figyelembe, és nincs jelentősége a növényfajta eladásra való felkínálásának. Ebből következik, hogy kereskedelmi vásáron vagy kiállításon való megjelentetése, illetve bemutatása nem rontja le az újdonságát. Nem rontja le a növényfajta újdonságát továbbá az sem, ha a kereskedelmi forgalomba kerülést elősegítő katalógusban hirdetik.

Újdonságrontó hatású cselekmény a növényfajtaival hasznosítás céljából való bármiféle rendelkezés is, ha az a törvényben meghatározott időpontot megelőzi. Hangsúlyozni kell, hogy csak a hasznosítás céljából történő rendelkezés számít újdonságrontónak. Nem rontja le a növényfajta újdonságát tehát a hivatalos vizsgálat céljából történő átadás, valamint az sem, ha a növényfajtaival való rendelkezés értelmében a szaporítóanyag, illetve termény megsokszorozása történik, de a megsokszorozott szaporítóanyag visszatér a nemesítőhöz vagy jogutódjához, feltéve, hogy a megsokszorozott szaporítóanyagot nem használják más fajta előállításához.

A hibrid fajta előállítása esetén a mag, azaz a hibrid fajta szaporítóanyagának létrehozása igényli a szülőfajta alkalmazását. Ilyen például a hibrid kialakításához alkalmazott vonalak „leeratott anyaga”, vagy ilyennek tekinthető hibrid esetében az F1 nemzedék, amikor a magokat a női vonalból veszik, miközben a hím vonalat a beporzás, azaz a magnyerés céljából növesztik. A hibrid kialakításában alkalmazott vonalak újdonságát lerontja a törvényben rögzített időpontot megelőzően történt hibrid magok eladása, illetve azzal más módon való rendelkezés.

- 15.a), d)** Nem alkalmas azonosításra különösen az a fajtanév, amely azonos vagy rokon növényfajhoz tartozó, már meglévő növényfajta neve vagy azzal összetéveszthető, vagy amelynek használata más korábban szerzett jogát sértené.

A fajtanévnek a növényfajta-oltalmi bejelentés benyújtásakor nem kell feltétlenül megfelelnie a törvényben rögzített feltételeknek. A bejelentési nap elismeréséhez csupán ideiglenes fajtanév megadása szükséges.

A növényfajta-elnevezés, azaz a fajtanév állhat bármely szóból, szókombinációból, szavak és számok vagy betűk és számok kombinációjából, létező értelemmel vagy anélkül, feltéve, hogy az ilyen megjelölés lehetővé teszi a növényfajta azonosítását.

Fontos hangsúlyozni, hogy nem lehet fajtanév az a megjelölés, amely más korábban szerzett jogát sértené. Nem ütközhet a fajtanév tehát például védjegyként bejelentett, illetve lajstromozott megnevezésbe, bejegyzett cégnévbe vagy adott esetben személynévbe.

Ha egy fajtanevet a növényfajta-oltalmi bejelentés napját megelőzően külföldön alkalmaztak, illetve lajstromoztak, vagy hazánkban az állami elismerés során listába vettek, akkor csak azt a fajtanevet szabad a Magyar Szabadalmi Hivatal előtti eljárásban megjelölni, kivéve, ha más korábban szerzett jogát sértené, és az elutasítási alap lenne. Azonosításra akkor nem alkalmas a fajtanév, ha ugyanazon a fajon vagy rokon fajon belül korábbi elsőbbséggel megjelölt, illetve használt fajtanévvel azonos, illetve ahhoz összetéveszthetőségig hasonló.

Ezért nem alkalmas azonosításra például közönséges búza (*Triticum aestivum*) vagy durum búza (*Triticum durum*) azonos névvel (pl. Gúnya) való megjelölése.

Vagy például ha a gabonaféléken belül egy korábbi jogosultnak a rozs (*Secale cereale*) fajtája Rocska fajtanevű, akkor az új bejelentésben árpa (*Hordeum vulgare*) fajtára Locska fajtanév nem alkalmas az azonosításra. Ugyanakkor azonos bejelentő esetén elterjedt és nem kifogásolt gyakorlat, hogy a fajtanév két kezdőbetűje – a különböző rokonfajták esetén is – azonos, a bejelentő nevére utaló (Mv, Gk stb.).

16.b), c) Nem alkalmas azonosításra különösen az a fajtanév, amely a növényfajta jellemzőinek, értékének, azonosságának, illetve a nemesítő azonosságának tekintetében megtévesztésre alkalmas vagy összetévesztéshez vezethet, valamint kizárólag számjegyekből áll, kivéve, ha az elterjedt gyakorlat a fajták megjelölésére.

Nem fogadható el fajtanévként olyan megjelölés, amely a növényfajta jellemzője, például Szemes fajtanevű kukorica (*Zea mays*), vagy az, amely értéket jelöl, például a Drága fajtanevű szőlő (*Vitis vinifera*), és amely a fajta azonosságának összetévesztéséhez vezethet, például az Őszi fajtanevű cseresznye (*Cerasus avium*), főleg ha nem is rendelkezik ezzel a tulajdonsággal, illetve Dió fajtanevű szelídgesztenye (*Castanea sativa*), valamint az a fajtanév, amelyik a nemesítő azonosságának megtévesztésére alkalmas, például napjainkban a Micsurin fajtanevű borsó (*Pisum sativum*).

Kizárólag számjegyekből álló fajtanév nem alkalmas a fajta azonosítására, mégis van erre vonatkozó ritka kivétel. Nem fogadható el fajtanévként a közrendbe, közkerkölcsbe ütköző megnevezés, ilyenek például a történelmi, valósi megnevezések, védett személynevek stb.

A fajtanév sajátosságaiból adódik, hogy a Magyar Szabadalmi Hivatalhoz benyújtott növényfajta-oltalmi bejelentésben rögzített fajtanév ideiglenes, és nem feltétlen az elsőbbség napján elégíti ki az azonosításra való alkalmasság feltételét. A bejelentő által megjelölt ideiglenes fajtanév megváltoztatására lehetőség van a bejelentés benyújtását követően is.

17.b) A Magyar Szabadalmi Hivatal hatásköre nem terjed ki a növényfajta-oltalom biológiai feltételeinek igazolását szolgáló kísérleti vizsgálat elvégzésére. Ezt az ország területén külön jogszabályban kijelölt szerv (vizsgáló szerv) végzi.

A Magyar Szabadalmi Hivatal hatásköre kiterjed a növényfajta-oltalom megadására, a növényfajta-oltalom megszűnésének megállapítására és újra érvénybe helyezésére, a növényfajta-oltalom megsemmisítésére, a növényfajta-oltalom megszüntetésére és a fajtanév törlésére, a növényfajta-oltalmi bejelentések és a növényfajta-oltalmak nyilvántartására, beleértve a fenntartásukkal kapcsolatos kérdéseket, valamint a növényfajta-oltalommal kapcsolatos tájékoztatásra.

- 18.b)** A közzétételtől számított hat hónapos türelmi időn belül a növényfajta-oltalom tartamára évenként fenntartási díjat kell fizetni. A díj az első évre a bejelentés napján, a további évekre a bejelentés napjának megfelelő naptári napon előre esedékes. A növényfajta-oltalmi bejelentés közzétételét megelőzően esedékessé vált fenntartási díjat a közzétételtől számított hat hónapos türelmi időn belül kell megfizetni.
- 19.b)** A növényfajta-oltalom bármelyik jogosultja önállóan is felléphet a növényfajta-oltalom fenntartása és védelme érdekében, cselekményei – az egyezséget, az elismerést és a jogról való lemondást kivéve – arra a jogosultra is kiterjednek, aki valamely cselekményt elmulasztott. Harmadik személyre jogot a növényfajta-oltalom jogosultjai csak közösen ruházhatnak át. A jogosultakat a növényfajta-oltalommal kapcsolatos költségek a jogosultságuk arányában terhelik.
- 20.d)** Növényfajtaoltalom-bitorlást követ el, aki a növényfajta-oltalom alatt álló növényfajtát jogosulatlanul hasznosítja. A végleges növényfajta-oltalom – s ezzel a növényfajta-oltalom jogosultjának a növényfajta hasznosítására vonatkozó kizárólagos joga – a bejelentés napjától kezdődik, és a megadástól számított huszonöt évig, szőlők, fák

esetében harminc évig tart, így bitorlást is csak ezen időszakon belül lehet elkövetni, és csak akkor, ha ezen idő alatt az oltalom érvényes, azaz befizették a (DR)-ben előírt iparjogvédelmi szolgáltatási fenntartási díjat.

Az, aki kísérleti vagy magáncélra használja engedély nélkül a növényfajta-oltalom tárgyát, nem követ el bitorlást. Nem bitorló a farmer privilégium alapján szaporítóanyagot hasznosító, azaz az a gazdálkodó sem, aki a jogszabályban előírt korlátozást figyelembe véve saját gazdaságában tovább termesztett szaporítóanyagot hasznosít (2100/94/EK rendelet 14. cikk).

- 21.c)** Az ideiglenes növényfajta-oltalom megszűnik, ha a növényfajta-oltalmi bejelentést jogerősen elutasítják, a fenntartási díjat a türelmi időn belül sem fizették meg, valamint ha a bejelentő az oltalomról lemondott. Ha a bejelentő a növényfajta-oltalomra növényfajta-oltalmat kap, az oltalom véglegessé válik. Megsemmisíteni kizárólag végleges növényfajta-oltalom alatt álló megoldást lehet.
- 22.d)** A végleges növényfajta-oltalom megszűnik, ha az oltalmi idő lejár, az oltalmi idő lejártát követő napon. A lemondás következtében az oltalom a lemondó nyilatkozat beérkezését követő napon, illetve a lemondó által megjelölt korábbi időpontban szűnik meg. A növényfajta-oltalom megsemmisítése a bejelentés napjára visszaható hatályú.
- 23.d)** A növényfajta-oltalom újra érvénybe helyezését a türelmi idő leteltét követő három hónapon belül lehet kérni. Ha ez az idő letelt, a növényfajta-oltalom újra érvénybe helyezésére már nincs lehetőség.
- 24.d)** A növényfajta-oltalom jogosultja a Magyar Szabadalmi

Hivatalhoz írásban benyújtott nyilatkozattal lemondhat a növényfajta-oltalomról.

Ha a lemondás más személyek jogát érinti, például a hasznosítóét, a lemondás csak az érintett személyek hozzájárulásával hatályos. A szolgálati munkaviszonyban nemesített növényfajta bejelentőjének bármely jogcselekménye érinti a nemesítők jogait. A szabadalmi törvény ezért anyagi jogi kötelezettséget ró a munkáltatóra. Ha a növényfajta végleges oltalma a munkáltató lemondása miatt szűnik meg, a nemesítői díjat a nemesítők részére addig kell fizetnie, amíg a növényfajta-oltalom lejárata miatt szűnt volna meg.

- 25.c)** A növényfajta-oltalmat meg kell semmisíteni, ha tárgya az elsőbbség napján nem volt új, nem felelt meg a megkülönböztethetőség, egyneműség és állandóság követelményének.

Továbbá megsemmisítési okként szerepel, ha a növényfajta-oltalmat nem annak adták, akit a törvény szerint megillet, kivéve ha ezt a jogosult részére átruházták.

- 26.b)** A növényfajta-oltalmi ügyekben a Magyar Szabadalmi Hivatal nem hoz érdemi határozatokat az eljárás során, de érdemi határozattal fejezi be az eljárást. Érdemi határozatnak számít a növényfajta-oltalom megadása, a növényfajta-oltalom megszűnésének megállapítása és újra érvénybe helyezése, a növényfajta-oltalom megsemmisítése, valamint megszüntetése és a fajtanév törlése.

A Magyar Szabadalmi Hivatal a nem érdemi határozatokat minden megkötöttség nélkül visszavonhatja vagy módosíthatja. Az érdemi határozatok azonban csak megváltoztatási kérelem alapján és csak annak bírósághoz történő továbbításáig vonhatók vissza és módosíthatók. A Magyar Szabadalmi Hivatal határozatait felügye-

leti jogkörben megsemmisíteni vagy megváltoztatni nem lehet, ellenük fellebbezésnek nincs helye.

- 27.c)** A növényfajta-oltalmi eljárásokban vannak törvényben meghatározott és hivatalból kitűzött határidők. Ahol a törvény nem állapít meg határidőt a hiánypótlásra vagy a nyilatkozattételre, az ügyfél részére legalább harmincnapos határidőt kell kitűzni. Ezt a határidőt a lejárat előtt előterjesztett kérelemre meg lehet hosszabbítani. Három hónapot meghaladó, illetve háromnál többszöri határidő-hosszabbítás csak rendkívül indokolt esetben adható. A hivatalból kitűzött határidők elmulasztása esetén igazolással lehet élni. Az igazolásra tizenöt napos szubjektív, és hat hónapos objektív határidőben van lehetőség. Az igazolási kérelem előterjesztésével együtt pótolni kell az elmulasztott cselekményt is, vagy – ha ennek helye van – kérni lehet a határidő meghosszabbítását.
- 28.b)** A törvényben meghatározott határidők meghosszabbítására nincs lehetőség. Ahol a törvény nem állapít meg határidőt a hiánypótlásra vagy a nyilatkozattételre, a lejárat előtt előterjesztett kérelemre a határidő meghosszabbítható. A határidő-hosszabbítási kérelmet háromszor lehet megismételni. Háromnál többszöri vagy három hónapot meghaladó határidő-hosszabbításra azonban csak rendkívül indokolt esetben van mód.
- 29.c)** A növényfajta-oltalmi eljárásban a határidők lehetnek törvényben meghatározottak és hivatalból kitűzöttek, lehetnek hosszabbíthatók és nem hosszabbíthatók. Az elmulasztott határidők lehetnek igazolással orvosolhatók, és lehetnek olyanok, ahol az igazolás lehetősége ki van zárva. Az igazolás csak néhány esetben van kizárva:
- az elsőbbségi nyilatkozat előterjesztésére előírt határidő, illetve az UPOV-egyezmény által meghatáro-

zott elsőbbségi igény érvényesítésére megszabott határidő elmulasztása esetén, ugyanis az elsőbbség a bejelentés napján igényelhető,

- a fenntartási díjak joghatályos megfizetésének elmulasztása esetén.

30.b) A Magyar Szabadalmi Hivatal előtt folyó eljárásokban általában nincs képviseleti kényszer, a bejelentő saját maga is eljárhat, és képviseletet is igénybe vehet. Képviseletet hivatásos képviselő vagy más személy (például hozzátartozó). Üzletszerűen azonban csak a hivatásszerű ügyfélképviseletre feljogosított szabadalmi ügyvivő vagy ügyvéd járhat el képviselőként.

Külföldi személy csak akkor köteles az MSZH hatáskörébe tartozó növényfajta-oltalmi ügyekben szabadalmi ügyvivőt vagy ügyvédet megbízni, ha a külföldi személy olyan természetes vagy jogi személy, akinek lakóhelye vagy amelynek székhelye nem az Európai Unió valamely tagállamának a területén van.

31.a) A növényfajta-oltalom megadására irányuló eljárásban a közzétételig a bejelentő, a nemesítő, a képviselő, a szakértő és a vizsgáló szerv tekintheti meg az iratokat, azaz közzététel előtt nem kerül a bejelentés nyilvánosságra. A közzétételig csak a bejelentő hozzájárulásával hozható nyilvánosságra a bejelentés. A közzététellel a növényfajta-oltalmi bejelentés nyilvánosságra jut, vagyis bárki megtekintheti az iratokat, kivéve az ideiglenes, illetve végleges fajtaleírást, azt továbbra is csak a bejelentő, a képviselő, a szakértő és a vizsgáló szerv tekintheti meg. A végleges fajtaleírás a megadás jogerőre emelkedésével válik bárki számára megtekinthetővé.

32.d) A növényfajta-oltalmi bejelentés közzétételével a növényfajta fajtaneve, fajneve, latin neve, a nemesítő, illet-

ve jogutódja, ha van, képviselőjének adatai, valamint a növényfajta fényképe nyilvánosságra kerül. Ezeket bárki megtekintheti. Kivéve:

- a határozatok tervezeteit és a felekkel nem közölt előkészítő iratokat,
- a nemesítő megnevezését tartalmazó iratokat, ha a nemesítő nevének fel nem tüntetését kérte,
- az ideiglenes, illetve végleges fajtaleírást, amit a megadásig csak a bejelentő, a képviselő, a szakértő és a vizsgáló szerv tekinthet meg.

33.a) A növényfajta-oltalom megadására irányuló eljárás a Magyar Szabadalmi Hivatalhoz benyújtott bejelentéssel indul meg. A bejelentést írásban kell megtenni, és az csak a Magyar Szabadalmi Hivatalhoz nyújtható be, máshová történő benyújtás a növényfajta-oltalmi engedélyezési eljárást nem indítja el. A bejelentés napjaként csak a Magyar Szabadalmi Hivatalhoz való beérkezés napja fogadható el. A postára adás dátuma vagy a leírás elkészítésének dátuma az eljárás megkezdésének szempontjából közömbös.

34.c) A növényfajta-oltalmi eljárás megindításának legfontosabb kellékei: utalás a növényfajta-oltalmi igényre, a bejelentő azonosításra alkalmas adatai, ideiglenes fajtaleírás, a növényfajta ideiglenes fajtaneve, fajnév és latin név. A bejelentés benyújtásakor a fajtaleírásnak nem kell megfelelnie a külön jogszabályban pontosan meghatározott alaki feltételeknek, például a bejelentési nap elismeréséhez nem szükséges a fénykép sem.

35.c) A növényfajta-oltalom engedélyezési eljárása a Magyar Szabadalmi Hivatalhoz benyújtott bejelentéssel kezdődik. A bejelentési nap elismeréséhez a bejelentésnek tartalmaznia kell legalább utalást a növényfajta-oltalmi

igényre, a bejelentő azonosításra alkalmas adatait, ideiglenes fajtaleírást, ideiglenes fajtanevet, a növényfajta fajnevét és latin nevét.

Ha a bejelentés ezeknek a feltételeknek megfelel, a bejelentési nap az a nap lesz, amikor a bejelentés a Magyar Szabadalmi Hivatalhoz beérkezett. A beérkezés dátuma semmilyen más dátummal nem helyettesíthető.

36.c) A bejelentés benyújtását követő vizsgálat során a Magyar Szabadalmi Hivatal csak a bejelentési nap elismerése, a bejelentési díj megfizetése, valamint a magyar nyelvű mellékletek benyújtása szempontjából ellenőrzi a bejelentést. E feltételek teljesülése az alaki vizsgálat előfeltétele. Ha a bejelentési nap nem ismerhető el, fel kell hívni a bejelentőt a hiányok harminc napon belüli pótlására. A hiányok határidőben történő pótlása esetén a bejelentés napja a hiánypótlás beérkezésének a napja lesz. Ha a bejelentő a hiányokat nem pótolja, a bejelentést visszavontnak kell tekinteni.

Ha a bejelentő a bejelentési díjat nem fizette meg, illetve a magyar nyelvű mellékleteket nem nyújtotta be, figyelmeztetni kell a határidőben történő hiánypótlásra. Ennek elmaradása esetén a bejelentést visszavontnak kell tekinteni.

37.d) A bejelentési nap akkor ismerhető el, ha a bejelentés tartalmaz utalást a növényfajta-oltalmi igényre, a bejelentő azonosítására alkalmas adatokat, ideiglenes fajtaleírást, ideiglenes fajtanevet, a növényfajta fajnevét és latin nevét. Ha a bejelentési nap nem ismerhető el, a bejelentőt fel kell hívni a hiányok harminc napon belül történő pótlására.

A hiányok határidőben történő pótlása esetén a bejelentés napjának a hiánypótlás beérkezési napját kell elismerni. Ha a bejelentő a hiányokat nem pótolja, a bejelentést visszavontnak kell tekinteni.

- 38.c)** A növényfajta-oltalmi bejelentési kérelmet egy példányban kell benyújtani, és annak tartalmaznia kell:
- a növényfajta-oltalom megadására irányuló kérést,
 - a növényfajta fajtanévét;
 - a növényfaj nevét és latin nevét;
 - a bejelentő nevét és címét, több bejelentő esetén az igényjogosultság arányát is, ha az nem egyenlő;
 - a nemesítő nevét és címét, több nemesítő esetén a szerzőség arányát is, ha az nem egyenlő; ha a nemesítő írásban kéri, hogy mellőzzék nevének feltüntetését a növényfajta-oltalmi iratokon, erre a bejelentési kérelemben utalni kell, és a nemesítő nevét külön lapon kell megadni;
 - képviselő esetén a képviselő nevét és címét;
 - az UPOV-egyezmény által meghatározott elsőbbség igénylése esetén az erre irányuló nyilatkozatot, feltüntetve a külföldi bejelentés bejelentési napját, országát és számát;
 - nyilatkozatot arról, hogy a bejelentő a növényfajta nemesítője vagy annak jogutódja;
 - a bejelentési kérelem mellékleteinek felsorolását, feltüntetve az egyes iratok lapszámát és példányszámát is;
 - a bejelentő, illetve mindegyik bejelentő vagy a képviselő aláírását.
- 39.a)** A növényfajta-oltalmi bejelentést az elsőbbség napjától számított tizennyolc hónap elteltével közzé kell tenni. A közzététellel a növényfajta-oltalmi bejelentési kérelem és mellékletei – az ideiglenes, illetve végleges fajtaleírás kivételével – bárki számára hozzáférhetővé válnak. A közzététellel ideiglenes oltalom keletkezik, amely véglegessé akkor válik, ha a bejelentő a növényfajta-oltalmat kap. A közzétételtől kezdve kell megfizetni a fenntartási díjat (DR). A bejelentő kérelmére az elsőbbség napjától számított

tizennyolc hónap előtt is közzétehető a növényfajta-oltalmi bejelentés.

- 40.d)** A növényfajta-oltalom megadására irányuló eljárásban a közzététel után bárki észrevételt nyújthat be a Magyar Szabadalmi Hivatalhoz. Az észrevételben állíthatja, hogy a növényfajta, illetve annak bejelentése nem felel meg valamelyik oltalmazhatósági feltételnek, például, a forgalmazása korábbi volt, mint az újdonság feltételeként az elő van írva. Az észrevételt a hivatalból végzett érdemi vizsgálat során figyelembe kell venni. Az észrevételt tevő az eljárásban nem ügyfél, azonban az észrevétel eredményéről értesíteni kell.
- 41.d)** Ha a törvényben meghatározott határidőt a bejelentő elmulasztja, és a rendelkezésre álló időben igazolással sem él, a bejelentést visszavontnak kell tekinteni. Akkor is visszavontnak kell tekinteni a bejelentést, ha a bejelentő a hiánypótlási vagy nyilatkozattételi felhívásra nem válaszol. Ha a felhívásra a bejelentő válaszol, de a bejelentés továbbra sem elégíti ki a törvényes követelményeket, a bejelentést el kell utasítani.
- Ha a bejelentő a növényfajtának módosította a fajtanevét, és az új fajtanev megfelel az jogszabályban előírtaknak, valamint összhangban van a kísérleti vizsgálati eredménnyel (DUS) feltüntetett fajtanevvel, akkor a bejelentést nem kell visszavontnak tekinteni. Ha a Magyar Szabadalmi Hivatal megállapítja, hogy hiányzik az összhang például a fajtanev tekintetében, akkor nyilatkozattételre hívja fel a bejelentőt. Nyilatkozat hiányában, vagy ha a nyilatkozat ellenére megállapítható az összhang hiánya, a Magyar Szabadalmi Hivatal a fajtanev-módosítási kérelmet elutasítja.
- 42.b)** A szabadalmi bejelentést az elsőbbség napjától számított tizennyolc hónap elteltével közzé kell tenni. A közzété-

tellel ideiglenes oltalom keletkezik, amely véglegessé akkor válik, ha a bejelentő a növényfajta-oltalmat kap. A növényfajta-oltalom tartamára évenként fenntartási díjat kell fizetni. A díj az első évre a bejelentés napján, a további évekre a bejelentés napjának megfelelő naptári napon előre esedékes. A növényfajta-oltalmi bejelentés közzétételét megelőzően esedékessé vált fenntartási díjat a közzétételtől, a többi fenntartási díjat pedig az esedékességtől számított hat hónapos türelmi idő alatt lehet megfizetni. Ha a fenntartási díjat a türelmi idő alatt sem fizették meg, az ideiglenes növényfajta-oltalom megszűnik.

Megszűnik továbbá az ideiglenes oltalom abban az esetben is, ha a növényfajta-oltalmi bejelentést az érdemi vizsgálat során jogerősen elutasítják, vagy ha a bejelentő az oltalomról lemondott.

A többi válaszlehetőség a közzétételt, tehát az ideiglenes oltalom keletkezését megelőzően történetekre vonatkozik.

- 43.c)** Az érdemi vizsgálat arra terjed ki, hogy a bejelentett növényfajta megfelel-e az újdonság, megkülönböztethetőség, egyneműség és állandóság követelményének, és hogy azonosításra alkalmas fajtanévvel látták-e el. Vizsgálni kell azt is, hogy a bejelentés megfelel-e a törvényben megszabott egyéb feltételeknek. Ezek közé tartozik az egység, az összhang, valamint az, hogy külföldi vizsgálati eredmény (DUS) benyújtása esetén mellékeltek-e a vizsgáló szerv hozzájáruló nyilatkozatát. A gazdasági érték vizsgálata nem tartozik az érdemi vizsgálati feltételek közé.
- 44.d)** A növényfajta-oltalmat keletkezésére visszaható hatállyal meg kell semmisíteni, ha a növényfajta-oltalom tárgya nem felelt meg az újdonság vagy a megkülönböztethetőség követelményének.
Meg kell semmisíteni a növényfajta-oltalmat, ha nem an-

nak adták meg, akit az törvény szerint megillet. Ez utóbbi esetben a megsemmisítést csak az kérheti, akit az a törvény szerint megillet. Amennyiben a fajtanév nem alkalmas az azonosításra, akkor az új fajtanév lajstromozása a törlési eljárás keretében történik.

45.a) A megsemmisítési eljárás költségeinek viselésére a vesztes felet kell kötelezni.

A Magyar Szabadalmi Hivatal a költségviselésről az írásbeli előkészítés után tartott szóbeli tárgyaláson dönt.

46.a) A növényfajta-oltalmat meg kell szüntetni – a megszüntetésre irányuló eljárás megindításának napjára visszaható hatállyal, vagy, ha ez a korábbi, arra a napra visszaható hatállyal, amelyen a megszüntetés feltételei már fennálltak –, ha a növényfajta az egyneműség és az állandóság feltételének az oltalom megadása után már nem felel meg. Továbbá meg kell szüntetni a növényfajta-oltalmat a megszüntetésre irányuló eljárás megindításának napjára visszaható hatállyal, ha a felhívás ellenére az előírt határidőn belül a jogosult nem igazolja az erre szolgáló irat benyújtásával vagy más módon a fajta fenntartását, vagy nem kéri a növényfajta azonosítására alkalmas fajtanév lajstromozását, ha a korábbi fajtanevet a növényfajta-oltalom megadása után törölték.

47.c) A Magyar Köztársaságnak az Európai Unióhoz történő csatlakozásáról szóló nemzetközi szerződést kihirdető törvény hatálybalépésének a napján a 2100/94/EK rendelet a növényfajták közösségi védelméről Magyarországra területére is érvényessé vált. A közösségi növényfajta-oltalom – függetlenül a korábbi forgalmazástól – csak 2004. 05. 01-jétől hatályos. Fontos megjegyezni, hogy a halmazott oltalom tilalma miatt az azonos tárgyú növényfajta nemzeti oltalma érvénytelen a közösségi növényfajta érvényességi ideje alatt.

- 48.a)** A növényfajta-oltalmi ügyekben a Magyar Szabadalmi Hivatal nem érdemi és érdemi határozatot hoz. A nem érdemi határozatok az eljárás során keletkező közbenső határozatok, míg az eljárást befejező, ügyszűnő határozatok az érdemiek. Érdemi határozatnak számít a növényfajta-oltalom megadása, a növényfajta-oltalom megszűnésének a megállapítása és újra érvénybe helyezése, a növényfajta-oltalom megsemmisítése, megszüntetése, valamint a fajtanév törlése kérdésében hozott ügyszűnő határozat. Az érdemi határozatok ellen, továbbá az eljárás félbeszakadását megállapító, az eljárást felfüggesztő és a bejelentési nyilvántartásba vagy a szabadalmi lajstromba való bejegyzés alapjául szolgáló határozatok ellen megváltoztatási kérelmet lehet benyújtani a Magyar Szabadalmi Hivatalhoz, amely azt tizenöt napon belül továbbítja a Fővárosi Bírósághoz. Az kérheti a határozat megváltoztatását, aki a Magyar Szabadalmi Hivatal előtti eljárásban ügyfélként részt vett. A növényfajta-oltalom megsemmisítése tárgyában hozott határozat megváltoztatását kérheti a szolgálati viszonyban létrejött növényfajta nemesítője is.
- 49.c)** A Magyar Szabadalmi Hivatal érdemi határozatát, továbbá az eljárás félbeszakadását megállapító, az eljárást felfüggesztő és a növényfajta-bejelentési nyilvántartásba vagy a növényfajta-oltalmi lajstromba való bejegyzés alapjául szolgáló határozatát a bíróság kérelemre megváltoztathatja. A Magyar Szabadalmi Hivatal határozatának megváltoztatására irányuló eljárás a Fővárosi Bíróság hatáskörébe és kizárólagos illetékessége alá tartozik. A bíróság a kérelmet a nemperes eljárás szabályai szerint, az Szt.-ben foglalt eltérő rendelkezések alkalmazásával bírálja el. A Fővárosi Bíróság végzése ellen a Fővárosi Ítéltábla jár el másodfokon. A Fővárosi Ítéltábla jogerős végzés-

sével kapcsolatban a Legfelsőbb Bíróságnál felülvizsgálatnak van helye.

50.b) A növényfajta-oltalom bitorlása a növényfajta-oltalomból adódó kizárólagos jog megsértése.

Bitorlást követ el az, aki a növényfajta-oltalom alatt álló növényfajta szaporítóanyagát jogosulatlanul hasznosítja. A növényfajta-oltalom jogosultja a bitorlóval szemben követelheti:

- a bitorlás megtörténtének bírósági megállapítását,
- a bitorlás abbahagyását, és a bitorló eltiltását a további jogsértéstől,
- hogy a bitorló nyilatkozattal vagy más megfelelő módon adjon elégtételt, és hogy szükség esetén a bitorló részéről vagy költségén az elégtételnek megfelelő nyilvánosságot biztosítsanak,
- hogy a bitorló szolgáltatson adatot a bitorlással érintett termékek előállításában és forgalmazásában résztvevőkről, valamint az ilyen termékek terjesztésére kialakított üzleti kapcsolatokról,
- a bitorlással elért gazdagodás visszatérítését,
- a bitorlásra használt eszközök és a bitorlással érintett termékek lefoglalását,
- a vámhatóság intézkedését a bitorlással érintett vámárak forgalomba kerülésének megakadályozására külön jogszabály (2003. évi CII. törvény) alapján.

51.c) A közösségi növényfajta-oltalomról kiadott 2100/94/EK rendelet 92. cikk (1) és (2) bekezdése rendelkezik a tagállamok vonatkozásában a halmazott oltalom tilalmáról. Eszerint ameddig érvényes közösségi növényfajta-oltalommal rendelkezik a növényfajta, addig a nemzeti oltalom hatálytalan. A megadott és hatálytalanított nemzeti növényfajta-oltalom ún. alvó szakaszában fenntartási díjat nem kell fizetni. A közösségi oltalom megszűné-

se után a megszűnésről szóló irat nemzeti hivatalhoz történő benyújtásával a nemzeti oltalom feléleszthető, ha egyéb okból, például az oltalmi idő lejártja miatt még nem szűnt meg.

A közösségi növényfajta-oltalom tekintetében a nemzeti hivatalok nem határozhatnak.

Amennyiben a növényfajta-oltalom felélesztésre kerül, utólag sem kell az alvó szakaszra fenntartási díjat fizetni.

